

اصول و روش‌ها ترجمه متون عربی

(در ۳۵ داستان کوتاه عربی)

مؤلف: دکتر اختر ذوالفقاری

عضو هیأت علمی پژوهشکده ادبیات تحلیلی و تطبیقی اسراء

نشر اشهد

- سرشناسه : ذوالفقاری، اختر، ۱۳۶۵ -
 عنوان و نام پدیدآور : اصول و روش‌های ترجمه متون عربی : در ۳۵ داستان کوتاه عربی/اختر
 ذوالفقاری؛ ویرایش و تصحیح متن راهب عرفانی.
 مشخصات نشر : تهران : راشدین، ۱۳۹۹.
 مشخصات ظاهری : ۱۳۷ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۱۸۳۶-۷
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 یادداشت : فارسی- عربی.
 موضوع : داستان‌های کوتاه عربی -- مجموعه‌ها
 موضوع : Short stories, Arabic -- Collections :
 موضوع : زبان عربی -- صرف و نحو
 موضوع : Arabic language -- Morphosyntax :
 موضوع : داستان‌های کوتاه فارسی -- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از عربی
 موضوع : ۲۰th century -- Translations from Arabic -- Short stories, Persian :
 موضوع : زبان عربی -- واژگان
 موضوع : Arabic language -- Vocabulary :
 رده بندی کنگره : PL۸۴۶۵۸
 رده بندی دیویی : ۸۹۲/۷۳۰۱۰۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۷۲۷۵۳۰۴

انتشارات راشدین
 عنوان کتاب: اصول و روش‌های ترجمه متون عربی

نویسنده: دکتر اختر ذوالفقاری

ویرایش و تصحیح متن: دکتر راهب عارفی

طراح جلد: نجمه یزدانی‌بخش

صفحه‌آرا: آتوسا محمدی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹-

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۱-۸۳۶-۷

قیمت: ۴۷۰.۰۰۰ ریال

نشانی: میدان انقلاب - کارگر جنوبی - بن بست گشتاسب - پلاک ۴ واحد ۶

تلفن/نمابر: ۶۶۴۰۸۲۲۴-۶۶۱۲۳۴۴۹

www.rashedin.info

پایگاه اینترنتی:

پست الکترونیک: Email: rashed1829@yahoo.com

فهرست مطالب

(۱۲۰ - ۱۱۰ - ۱۰۰ - ۹۰)

- ۱- أجمل القصص القصيرة / زیباترین قصه کوتاه..... ۹۰
- ۲- الحمامتان والسلحفاة / دو کبوتر و لاک پشت..... ۱۷
- ۳- غاندي و فردة الحذاء / گاندی و لنگه کفش..... ۲۳
- ۴- الحسود والبخیل / حسود و بخیل..... ۲۷
- ۵- نعل الملك / کفش پوشیدن پادشاه..... ۳۳
- ۶- الأحمق والصبي / تحمق و کودک..... ۳۷
- ۷- درهم في البياض / درهمی در بیابان..... ۳۹
- ۸- الإعلان والأعمى / اطلاعیه و نابینا..... ۴۳
- ۹- حكاية النسر / داستان عقاب..... ۴۷
- ۱۰- القناعة كنز لا يفنى / قناعت گنجی است که از بین نمی رود..... ۵۱
- ۱۱- مصيدة الطموح / دام جاه طلبی ها..... ۵۳
- ۱۲- الصبي والمسامير / کودک و میخ ها..... ۵۷
- ۱۳- كما تدین تَدان / از هر دست بدهی از همان دست پس می گیری..... ۶۳
- ۱۴- السائل / گدا..... ۶۷
- ۱۵- تناول الطعام دون الزحام / خوردن غذا بدون ازدحام جمعیت..... ۷۱
- ۱۶- الرجولة / مردانگی..... ۷۳
- ۱۷- برج التيس / برج بز نر..... ۷۵
- ۱۸- مَنْ يَعْلَمُ يُعْلِمُ مَنْ لَا يَعْلَمُ / کسی که می داند به کسی که نمی داند بیاموزد..... ۷۷

- ۱۹- الرأس / سر ۷۹
- ۲۰- نواة البلح / هسته های خرما ۸۱
- ۲۱- القردان والموز / دو میمون و موز ۸۳
- ۲۲- قصة جحا والقاضي / قصه جحا و قاضی ۸۷
- ۲۳- المزارع المخادع / کشاورز حيله گر ۹۳
- ۲۴- الدجاجة الذهبية / مرغ طلايي ۹۵
- ۲۵- الوطن / وطن ۹۹
- ۲۶- أعباء الحياة / سختی های زندگی ۱۰۳
- ۲۷- المرأة التي أصبحت مليونيرة من كتاب خالي من أي كلمة أو صورة / زنی که از کتابی خالی از هر کلمه یا عکسی، میلیونر شد ۱۰۷
- ۲۸- يا لها من سنة سيئة / چه سال بدی ۱۱۱
- ۲۹- زهرة الربيع والأنانية / گل بهار و خودخواهی ۱۱۵
- ۳۰- كيف تقول جملة مفيدة؟ / چگونه جمله مفیدی می گوی؟ ۱۱۷
- ۳۱- هكذا حكمت أول ملكة شعبها بعد موتها / این گونه است که اولین ملکه پس از مرگ ، بر مردمش حاکم شد ۱۱۹
- ۳۲- لا تنخدع بالمظاهر / فریب ظواهر را نخور ۱۲۱
- ۳۳- الديك المتوحش و أم البطء الذكية / خروس وحشی و اردک مادر باهوش ۱۲۵
- ۳۴- الغراب المعكوس / کلاغ برعکس ۱۲۹
- ۳۵- كن بحراً / دریا باش ۱۳۵

مقدمه

در دنیای امروز، ترجمه یکی از عوامل مؤثر برای انتقال مفاهیم و فرهنگ یک زبان به زبان دیگر به شمار می‌رود. البته نیاز به علوم و دستاوردهای علمی دیگران و سهولت ارتباط بین کشورها و بالاخره برگرداندن اخبار و افکار ملتها اهمیت ترجمه را در عصر حاضر تشدید می‌کند.

ترجمه مهارتی است که به‌طور معمول در دانشگاه‌های کشور از طریق ارتقاء معلومات زبان عمومی دانشجویان و تدریس فشردهٔ واژگان و اصطلاحات زبانی به دانشجویان آموزش داده می‌شود و سپس در کلاس‌ها و کارگاه‌های عملی ترجمه از آن‌ها خواسته می‌شود که ترجمه‌های از پیش انجام شدهٔ خود را مطرح نمایند و بهترین آن‌ها را برگزینند. به عبارت دیگر، تصور بر این است که با بالا رفتن دانش زبانی دانشجویان آن‌ها می‌توانند مفاهیم جملات را درک و سپس مفهوم را به بهترین شکل ممکن به زبان مقصد بیان کنند. اشکال اصلی این فرآیند آن است که بدون هیچ اصولی، بر فهم دانشجو از متن تکیه می‌گردد و در این صورت احتمال صحت ترجمه به ویژه در مواردی که مترجم به موضوع متن تسلط ندارد، بسیار ضعیف است.

ترجمه یک فن است و مترجم باید افزون بر برخورداری از آگاهی‌ها و مهارت‌هایی خاص همچون تسلط بر زبان مبدأ و مقصد، قدرت انتقال مفاهیم، آشنایی با موضوع مورد ترجمه و دیگر مقوله‌هایی که

در واقع مباحث کتاب حاضر را تشکیل می‌دهند، از ذوق و هنر این کار نیز بهره‌مند باشند و قواعد و ضوابط این فن را بیاموزد.

در این کتاب برای رسیدن به اهداف مورد نظرمان از داستان‌های کوتاه عربی کمک گرفته‌ایم؛ چراکه داستان علاوه بر جذابیت، دارای زبانی ساده و روان و نزدیک به گفتار است و از طریق همین متن‌های کوتاه و روان علاوه بر یادگیری واژگان و اصطلاحات، نکاتی از فن ترجمه را خواهیم آموخت که مثال عینی آن نکته در متن موجود است و بهتر بر جان مخاطب خواهد نشست.

اهداف این کتاب عبارتند از:

اعراب‌گذاری درست متن و توجه به تأثیر آن در ترجمه متن.

یادگیری واژگان و اصطلاحات جدید و افزایش خزانه واژگان از طریق همین داستان‌های کوتاه و ساده.

یادگیری نکات کاربردی در ترجمه عربی به فارسی و بالعکس.

در این کتاب سعی شده است تا ترجمه بسیار روان و ساده باشد و اگر در مواردی لازم بوده است که به جای ترجمه تحت‌اللفظی یک جمله یا ترکیب از معادل رایج آن در زبان فارسی استفاده شود، در ذیل داستان به آن مورد اشاره شده است تا دانش‌پژوه نیز با آن آشنا شود.

این کتاب در کنار نکاتی که درباره فن ترجمه در ذیل هر داستان بیان کرده است، سعی دارد تا بخشی از قواعد و ضوابط فن ترجمه عربی-فارسی را به دانش‌پژوهان این حوزه بیاموزد.

اختر ذوالفقاری

۳۱/۴/۱۳۹۹